

PROPOSTA D'ACORD DE LA JUNTA DE PORTAVEUS PER INICIAR EL PROCÉS DE REVISIÓ DELS PROTOCOLS DE LA FESTA MAJOR

APROVAT

La transició de la dictadura franquista a la democràcia va comportar una transformació molt important d'una Festa Major que havia perdut gran part de la seva significació ciutadana. Després d'uns anys marcats per les greus limitacions econòmiques i el voluntarisme dels nous grup veïnals i culturals, que van promoure l'organització d'una explícita Festa Major Popular (1978), el primer Ajuntament democràtic impulsava el 1979 una Festa Major que encara seguia una estructura similar a la dels anys anteriors, però que ja es convocava sota un nou paradigma. Amb la voluntat clara, doncs, de recuperar tradicions locals, comptar amb la participació activa de les entitats, aconseguir implicar els ciutadans en els actes festius i populars i esdevenir un espai i un temps de retrobament ciutadà, d'exaltació cívica i de gaudi col·lectiu.

A començament dels anys vuitanta ja s'havia configurat una Festa Major amb estructura i continguts molt similars als que s'han mantingut fins ara. En aquest sentit, va resultar decisiva la implicació dels grups anomenats de cultura popular que es van crear a la ciutat, i que van promoure la recuperació d'actes tradicionals com la cercavila o l'exhibició castellera, i d'altres que, tot i ser de recent concepció, ja gaudeixen de la condició d'emblemàtics - Raval Infernal, etc.

Aquest nou model, fixat el 1981, va establir els trets principals de la seva programació - de divendres a dimecres - i, entre 1982 i 1983, va consolidar l'esquema que, amb lleugeres modificacions, es desenvolupa ara. L'any 1994 es va fer palesa la necessitat de protocol·litzar per primera vegada els actes tradicionals de la nostra festa, els que li atorgaven un relat i que li asseguraven continuïtat. Aquests Protocols van ser aprovats pel Ple de l'Ajuntament de data 30 d'octubre de 1997.

Una gran majoria de la gent de Terrassa que participa en la Festa Major de la ciutat té clars els diferents espais i temps festius, la seva distribució, el seu ritme i les activitats que es practiquen a cadascun d'ells. La suma de tot aquest coneixement i de totes aquests percepcions sobre la Festa Major és considerat pels terrassencs i les terrassenques la nostra tradició festiva.

De fet, els Protocols no pretenen altra cosa que fixar en un text escrit tot aquest conjunt de coneixements i percepcions latents sobre la Festa que han esdevingut, amb els anys i per a molta gent, tradicions, i fer-los explícits.

A la nostra ciutat, com a tantes altres, la major part dels costums festius no té pas el seu origen a la nit dels temps, ni tan sols té el pòsit de sis o set decennis. Perquè la nostra ciutat va patir, com tantes altres, el pes dels successius règims polítics que li van arrabassar la memòria i la identitat. Perquè la nostra ciutat va ser, com tantes altres, punt d'arribada de multitud de persones nascudes en altres terres que han aportat la seva visió del món i les seves respectives cultures per construir allò que avui anomenem identitat ciutadana. Una identitat complexa que és la suma de tots aquest factors i alguna cosa més, i que cada terrassenc -d'origen o adopció- viu i sent de manera diferent. Això fa que les pràctiques festives, reconstruïdes pràcticament des de zero o reinventades a partir de referents culturals preexistents, a començament de la dècada dels vuitanta, i avui acceptades com a tradició local, necessitin una especial protecció i cura. Per tal que esdevinguin veritablement un llegat per al patrimoni

cultural de les generacions futures, cal un reconeixement previ consensuat del seu caràcter de tradició festiva que els terrassencs i les terrassenques decidim atorgar-nos. És per tot això que l'any 1997 el Ple municipal va aprovar els primers protocols de la Festa Major, publicats a la Gaseta Oficial de l'Ajuntament del dia 18 de maig de 1998. Posteriorment, passada una dècada de la seva aprovació, es va fer palesa la necessitat de revisar-los, obtenint com a resultat una segona edició dels Protocols de la Festa Major de Terrassa, aprovats el 2009 pel ple municipal i vigents a l'actualitat.

Al llarg d'aquests prop de 20 anys, els Protocols de la Festa Major de Terrassa han facilitat el reconeixement d'aquesta tradició local, l'estabilització dels costums festius i la seva fixació ritual, requisits importants per tal que esdevinguin tradicions avalades per la història. Any rere any els nous i els vells terrassencs han omplert els espais festius i se'ls han continuat fent seus, fent palès que la Festa Major continua complint adequadament les seves funcions d'espai i temps donador d'identitat i cohesió ciutadana. Els actes protocol·litzats han assegurat que la Festa Major hagi difós i enfortit el caràcter de ciutat complexa, compacta, cohesionada, cívica i catalana que té Terrassa.

No obstant això, la ciutat ha crescut i ha canviat en aquestes prop de dues dècades i els espais festius regulats pels Protocols, malgrat que s'han mantingut en llur esperit notablement fidels a la normativa original, han anat experimentat petits ajustos en el seu desenvolupament pel fet que la tradició popular és, essencialment, viva i dinàmica. Per això, es considera que cal actualitzar els protocols vigents fins ara en el sentit d'incorporar-hi i reconèixer-hi les innovacions i les pràctiques que els protagonistes de la Festa -els organitzadors, els actuant i els participants- han consolidat. Així mateix, es considera necessari palesar aquest caràcter obert, flexible i dinàmic dels Protocols per tal de garantir en el futur la funcionalitat de la Festa i la seva connexió amb la pràctica quotidiana, així com la seva voluntat de reflectir la realitat per damunt de l'excessiva rigidesa en la ritualització.

D'altra banda, el Llibre Blanc de la Cultura, que estableix les línies d'actuació del sector cultural a la ciutat per als propers anys, recull com a objectiu l'aprofundiment en la dimensió educativa i pedagògica de les manifestacions de cultura popular i tradicional així com la voluntat de cercar noves fórmules de governança que aportin més autonomia de gestió a la cultura.

Actualment, coincideixen la voluntat de les forces polítiques del Consistori de Terrassa i la disposició del govern de la ciutat, de donar compliment a allò establert en Els Protocols de la Festa Major de Terrassa i en el Llibre Blanc de la Cultura a Terrassa, i per tot això la Junta de Portaveus proposa els següents:

ACORDS:

1- Demanar a la Comissió de Cultura Popular que iniciï el procediment de revisió dels Protocols de la Festa Major. I, a tal efecte, que aquesta designi la composició del Grup de treball de revisió dels Protocols de Festa Major que consideri adient per tal de tractar les actualitzacions de la Festa Major de la ciutat de Terrassa i la seva adaptació a l'actualitat del 2016. La Comissió de Cultura Popular determinarà amb criteris inclusius quins seran els membres que han de participar a la revisió dels protocols de la Festa Major de Terrassa. Un cop consensuada la seva composició, es farà el corresponent Decret que s'eleva al ple municipal per a la seva ratificació.

2- Demanar a la Comissió de Cultura Popular que creï una Taula de treball que iniciï el procediment de revisió general de la Festa Major per tal d'actualitzar-ne el model i la seva adaptació a l'actualitat, així com per fer-la més participativa i inclusiva per tal de

continuar preservant la convivència. Atès el caràcter general i global de la revisió que es proposa, aquesta Taula de treball ha d'estar formada per una representació de tots els actors sectorials implicats en la Festa Major, com ara la pròpia Comissió de Cultura Popular, els joves, les arts escèniques, la música, els esports, el món educatiu i del lleure, l'hostaleria i la ciutadania en general, entre d'altres. Pel que fa al contingut, la Taula de treball tractarà els temes que consideri oportú per portar a terme aquesta revisió, com, per exemple, el paper de les entitats en l'organització de la festa, els criteris de selecció d'artistes, la potenciació dels festivals i artistes locals, l'organització d'actes específics per a col·lectius o la tasca educativa i divulgativa de la nostra Festa Major, entre d'altres.

3- Demanar a la Regidoria de Cultura que posi a disposició de la Comissió de Cultura Popular i Tradicional i dels grups de treball que es constitueixin el personal tècnic necessari per afrontar les tasques d'ordre administratiu i tècnic.